

Komisija za pokojninsko politiko

Ljubljana, 22.1.2021

**Zapisnik 3. redne seje Komisije za pokojninsko politiko
z dne 20.1.2021 s pričetkom ob 14. uri v spletnem okolju Zoom**

Prisotni člani: Nežka Ivanetič (predsednica), Silva Koželj (podpredsednica), Jože Bregant, Slavica Mirt, Milan Tepej in Boža Vitežnik Raj (op. z vsebino soglašala po e-pošti).

Prisotni drugi vabljeni: Janez Sušnik (predsednik ZDUS), Vera Pečnik (podpredsednica ZDUS) in Jožica Puhar (podpredsednica ZDUS).

AD 1 Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda 3. redne seje dne 20.1.2021

Nežka Ivanetič je pozdravila prisotne, ugotovila sklepčnost in predlagala v potrditev predlog dnevnega reda. Na dnevni red ni bilo pripomb.

Sklep št. 1.

Ugotovi se sklepčnost in potrdi dnevni red 3. redne seje dne 20.1.2021:

- 1. Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda 3. redne seje dne 20.1.2021**
- 2. Pregled realizacije sklepov in potrditev zapisnika 2. redne seje dne 29.6.2020**
- 3. Poročilo o delu Komisije za pokojninsko politiko za leto 2020**
- 4. Program dela Komisije za pokojninsko politiko za leto 2021**
- 5. Zakon o izplačilu neizplačanega dodatka za pomoč in postrežbo slepim otrokom**
- 6. Razno**

AD 2 Pregled realizacije sklepov in potrditev zapisnika 2. redne seje dne 29.6.2020

Nežka Ivanetič je v zvezi z realizacijo sklepov povedala, da bo vezano na razjasnitev 3. točke zapisnika 1. seje pripravljena dopolnitev Poslovnika o delu organov in delovnih teles ZDUS v smeri, da bo v primeru neodločenega glasovanja pri odločitvi lahko prevladal glas predsednika, zato se sklep v tem delu lahko smatra kot realiziran. Večina sklepov ni realizirana, ker so vezani na spreminjanje zakonodaje.

Sklep št. 2:

Potrdi se poročilo o realizaciji sklepov, ki niso v celoti realizirani iz objektivnih razlogov in se potrdi zapisnik 2. redne seje dne 29.6.2020.

AD 3 Poročilo o delu Komisije za pokojninsko politiko za leto 2020

Na poročilo ni bilo pripomb. Poročilo je **Priloga 1** tega zapisnika.

Sklep št. 3:

Potrdi se poročilo o delu Komisije za pokojninsko politiko za leto 2020.

AD 4 Program dela komisije za pokojninsko politiko za leto 2021

Nežka Ivanetič je povedala, da so člani z gradivom prejeli predlog programa za leto 2021, iz katerega izhaja, da bi nadaljevali z nerealizirano vsebino iz preteklega leta in sprotno reševali problematiko, ki se bo pojavljala. Program je **Priloga 2** tega zapisnika.

Milan Tepej je k programu dodal urejanje vdovske pokojnine, kar ni bilo urejeno v preteklih obdobjih in predlagal, da se ga dopolni s predlogom za uskladitev dela vdovske pokojnine s 15% na 25 %.

Janez Sušnik je izpostavil pomembnost izplačila letnega dodatka po 95. členu sistemskega zakona ZPIZ-2, ki določa izplačilo v dveh razredih. Po njegovem mnenju naj bi se letni dodatek izplačeval v največ treh razredih. Pri zadnjih ukrepih vlade je precej prahu med sindikati dvignil ukrep »prisilnega« upokojevanja.« Smatra, da gre za primeren ukrep.

Silva Koželj je povedala, da je ravno ta dan potekala izredna seja sveta ZPIZ na temo teh dveh členov PKP7. Razprava je bila pestra, čeprav se ZPIZ-a tiče le vpliv zakona na pokojninsko blagajno. Anka Tominšek je podala stališče ZDUS, da se tem določilom ne nasprotuje in se podpira da ima tudi delodajalec besedo pri tem, je pa bil dan komentar na višino odpravnin, ki pa so ponekod zelo visoke. Zaključek razprave je bil, da bo ZPIZ pripravil analizo za ugotovitev vpliva določil na pokojninsko blagajno. Sindikati so vztrajali, da bo ta vpliv velik in nas mora to skrbet. Podatki direktorja ZPIZ pa kažejo, da ne bo masovnega upokojevanja na podlagi teh določil in je bilo doslej cca 400 povpraševanj glede izpolnjevanja pogojev za upokojitev. Analiza bo obravnavana na redni seji Sveta ZPIZ in bo o tem seznanjeno vodstvo in komisija ZDUS.

Nežka Ivanetič se je strinjala s predstavljenim stališčem. Večina delodajalcev nima nič proti sočasni upokojitvi in zavarovanju, a le za tiste, s katerimi se delodajalec strinja, in da soglasje za nadaljevanje delovnega razmerja. Sicer pa ukrep pomeni možnost zaposlitev mladih. Ne glede na analizo ZPIZ, bi veljalo zagovarjati to stališče. Nadalje je povedala, da je ukrep ne uskladitve, oz. prenizkega usklajevanja pokojnin v letih od 2010 do 2015, ki ni bilo v skladu s sistemskim zakonom, (3,6%) potrebno, sprejeti ukrep, da bo realiziran v največ dveh letih. Glede seniorskih olajšav naj se vложи trud, da bi se le-ta sprejela za vse starejše od 70 let, kot določa veljavna koalicijska pogodba in ne glede na višino pokojnine. Za letos pa naj se predlaga sprejem zakona, da se redno uskladijo dodatki za pomoč in postrežbo in invalidnina za telesno okvaro ter priznan do 31.12. 2012 in da se ponovno prizna pravica do invalidnin za telesno okvaro po predpisih, ki so veljali do leta 2012. Tu ne gre za visoke zneske – 29 do 100 evrov, ki pa marsikomu veliko pomeni.

Silva Koželj je dodala, da se tudi Svet ZPIZ skoraj na vsaki seji srečuje s to problematiko in daje pobude, da se to uredi. To je bilo iz zakona izločeno, češ da bo urejeno s posebnim zakonom s seznamom telesnih okvar, do česar pa še vedno ni prišlo.

Nežka Ivanetič je nadalje predlagala, naj vodstvo ZDUS prosi MDDSZ za analizo primerljivosti pokojnin uveljavljenih v različnih obdobjih.

Jožica Puhar je glede sklepov na splošno vprašala, ali ima komisija določeno pot, da gre neka informacija, ali je potrebno to določiti s sklepi. Nežka Ivanetič je odgovorila, da je bila praksa za večino primerov, da je vodstvo ZDUS dalo predlog za naprej.

Silva Koželj je menila, da bi zadoščalo, da bi na koncu zapisnika sprejeli sklep, da se vsi ti sklepi, oz. predlogi naložijo vodstvu ZDUS, da jih posreduje ustreznim državnim organov v nekem roku.

Jože Bregant meni, da je treba sklepe posredovati naprej in še naprej sodelovati s koalicijo. Se mu pa zdi zelo nenavadno, da so se ukinile invalidnine s 1.1.2013, za kar je pričakoval, da bo to urejeno tudi z novim seznamom telesnih okvar in da bi upravičenci svoje pravice lahko uveljavljali.

Nežka Ivanetič je omenila še, da so se dolga leta ukvarjali s predlogom, da bi se tudi dokup vojaškega roka in študija štela v pokojninsko dobo brez dokupa, s ZPIZ-2H je bilo določeno, da se dokupljena doba izenačuje s pokojninsko dobo brez dokupa in se pokojnine s 1.1.2021 po uradni dolžnosti na novo odmerjajo, s čimer bo večina upokojencev na boljšem.

Sklep št. 4: Potrdi se program dela Komisije za pokojninsko politiko za leto 2021.

Sklep št. 5: Zahteva se, da se invalidnine za telesno okvaro in dodatki za pomoč in postrežbo valorizirajo na način, kot to veja za pokojnine; invalidnine za telesno okvare, nastale po 1.1.2013 pa naj se priznajo po predpisih, ki so veljali do konca leta 2012.

Sklep št. 6: Vodstvo ZDUS naj od MDDSZ pridobi analizo primerljivosti pokojnin odmerjenih v različnih časovnih obdobjih.

AD 5 Zakon o izplačilu neizplačanega dodatka za pomoč in postrežbo slepim otrokom

Nežka Ivanetič je povzela predlog zakona, podlage in dosedanje pravice. Zelo nenavadno je, da bi se zakonodaja ZPIZ spreminjala za toliko let nazaj in še po hitrem postopku. Če pa bo sprejeta, smo v naše pripombe dodali tudi zahteve s področja izboljšanja gmotnega položaja upokojencev, na kar že dolgo opozarjamo in čakamo.

Janez Sušnik je dodal tudi predlog dopolnitve Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju z novim 142.a členom, ki bi določil zakonsko podlago za dodelitev sredstev za sofinanciranje dejavnosti rekreacije, športa in kulture reprezentativnih organizacij upokojencev in invalidov na državni ravni.

Sklep št. 7: Komisija se je seznanila z oddanimi pripombami na Zakon o izplačilu neizplačanega dodatka za pomoč in postrežbo, pri čemer se je opozorilo, da se morajo kot prioriteta reševati vprašanja za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev.

Vodstvo ZDUS stališče in predloge posreduje v pristojno odločanje v vladi do konca februarja 2021.

AD 6 Razno

Pod točko Razno, je bil predstavljen primer gospe, ki je vplačevala prispevke za prostovoljno zavarovanje tudi po letu 2012 in vse do leta 2018, in ji ta čas ni priznan v pokojninska doba. Člani so menili, naj se gospa glede na spremembo zakonodaje obrne na ZPIZ in se pozanima, ali tudi njen primer zapade pod spremembo zakona in se jih ta doba upošteva.

Dodatno – po telefonskem razgovoru z Nežko Ivanetič, ki v razpravi 6. točke ni bila prisotna zaradi težav na omrežju:

Za osebe, ki so vplačevale prispevek za prostovoljno zavarovanje tudi po 1.1.2013, bi morali urediti enak položaj kot je bil priznan za vse, ki so vplačevali do 31.12.2012. Nežka Ivanetič je povedala, da se je od leta 1998 svetovalo ljudem, ki so ostali brez služb, naj se vključijo in vplačujejo v prostovoljno zavarovanje, saj da jim bo ta čas, po takrat veljavnih predpisih priznan kot pokojninska doba. V novem zakonu ni več določila, da bi se doba štela tudi po letu 2012, kar pa ljudi postavlja v neenakopraven položaj. Pravzaprav so ostali tako brez vplačanih sredstev, kot brez pokojninske dobe za katero so vplačevali. Danes pa nimamo predpisa, ki bi bodisi vplačane prispevke vrnil, bodisi bi to vplivalo na pokojninsko dobo. Glede na konkreten problem, ki smo ga izpostavili za gospo, ki je vplačevala tudi po letu 2012 in vse do vključno novembra 2018, to pomeni, da je zaradi te spremembe zakona ostala brez vplačanih sredstev od leta 2012 do 2018 (op. do vključno novembra), prav tako pa se, ker se doba ne šteje v pokojninsko dobo brez dokupa, ne more upokojiti že letos, pač pa šele čez štiri leta. Komisiji se vsled tega, da je takih primerov veliko in so nekateri res v težki situaciji, predlaga, da se na odločevalce naslovi pobuda, da se sprejme spremembe in dopolnitve Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju po principu upoštevanja dokupa pokojninske dobe do 31.12.2012.

Predlog sklepa št. 8: Zahteva se spremembe in dopolnitve Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, da se pri priznanju in odmeri pokojne osebam, ki so vplačevale prispevke za prostovoljno zavarovanje tudi po letu 2012 sledi principu upoštevanja pokojninske dobe brez dokupa do 31.12.2012.

Vodstvo ZDUS stališča in predloge posreduje ustreznim organom odločanja v vladi RS do 30.4.2021.

Seja je bila zaključena ob 15.30 uri.

Zapisala:
Nika Antolašić
Tajnik ZDUS

Nežka Ivanetič
Predsednica komisije